

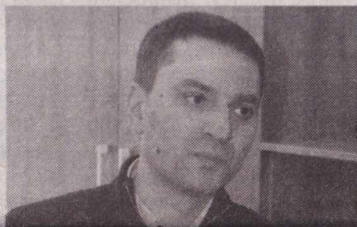

Рівне у 2030-му:

Яким буде Рівне за десять років? Сьогодні за кошти міського бюджету та ЄС над цим питанням роздумують експерти та міські посадовці, серед яких — і недавно призначений на посаду начальника управління стратегічного розвитку та інвестицій Рівного Сергій Гемберг. Навесні вони презентують стратегію розвитку Рівного до 2030 року. Яким же місто має бути, ми запитали у п.Гемберга.

— Рівне буде таким, яким ми його зробимо. І це головне — все

місто тролейбусів і прогулянкових зон, розумних людей та інтелектуальної економіки

який зміст, які емоції. Розроблений логотип є достатньо цікавим, але не до кінця наповненим змістами. Потрібно проводити фестивалі, заходи, які б наповнили цей логотип.

— Ви багато подорожуєте. З яким містом у США чи Європі асоціює Рівне?

потужних підприємств на території міста чи поблизу зовсім відкидаєте?

— Насамперед потрібно розуміти, чи хочуть цього самі мешканці Рівного, а чи все-таки ми намагатимемося зробити наше місто екологічно чистим. Завдяки глобалізації економіка змінюється

першу чергу, цікавить людський капітал та умови: логістика, земельна ділянка. Місто у нас дуже компактне, а тому потрібно мережуватися із найближчими територіальними громадами та спільно продумувати стратегії розвитку.

— Хто має впроваджувати стратегію розвитку Рівного: влада, бізнес чи самі рівняни?

— Стратегія, у першу чергу, — це план дії для міської влади. Але має бути синергія і влади, і громадськості, і бізнесу, й освіти. Не можна лише на когось одного покласти відповідальність.

— А владі вдасться впроваджувати стратегію, якщо навіть у проекті, який ви розробляєте, вказано, що у Рівному неефективне управління містом?

— Ми лише хотіли показати, що є куди вдосконалюватися. На сьогодні існує дуже багато технологій, які допомагають управляти містом. Наприклад, електронний документообіг, елементи «розумного міста». На жаль, у цьому Рівне — не в авангарді розвитку. Але у чомусь іншому наша влада є прикладом для інших. Одна з основних цілей влади — самовдосконалення. Якщо не будемо розвиватися, а деградувати, то програватимемо конкуренцію іншим містам, країнам, і наші люди і надалі виїжджатимуть на роботу деінде. Завдання влади — зробити місто магнітом, який би притягував людей та капітал.

— Проект стратегічного розвитку Рівного до 2030 року — це унікальна розробка чи, можливо, заповичена в інших міст?

— Півтора року тому ГО «Агенція сталого розвитку міста» та міська влада подали спільну заяву на грант USAID, який передбачає, зокрема, методологічну допомогу. Тож, фактично, проект стратегії

залежить від нас і наших очей. Рівне має бути містом з європейськими цінностями, містом прогресивним, молодим, безпечним, комфортним для життя, містом, де можна реалізувати свої таланти через креативність, відкритість, технологічність. Це має бути місто середнього та малого бізнесу. До розробки майбутньої стратегії розвитку Рівного долучилися всі: і громадськість, і бізнес, і влада. Наразі процес — на фінальній стадії. Відповідно до графіка, який ми затвердили, у квітні-червні будуть фінальні громадські обговорення, а після цього — винесення проекту на голосування у міську раду.

— Комфортне та розумне місто — яке воно?

— Комфортне місто — це те, в якому мешканці почувалися б безпечно та комфортно, під яким розуміється і хороша інфраструктура та громадський транспорт, і екологічна та індивідуальна безпека, і збільшення просторів, де можна гуляти з дітьми, і розвиток велоінфраструктури. Розумне місто не можна побудувати без розумних мешканців. А тому, у першу чергу, увага звертається на освіту та на використання технологій, які дозволяють раціонально та ефективно ухвалювати рішення, використовувати ресурси. Наприклад, у сфері енергетики. Рівне щороку витрачає на енергоресурси близько 100 млн грн. А завдяки програмам енергоефективності за три-чотири роки місто економитиме до 30% цих коштів.

— За десять років у Рівному всі пересядуть на велосипеди, троллейбуси чи на власні авто?

— Насамперед транспорт у місті має бути безпечним, комфортним та екологічним. Звичайно, ставитимемо акцент на троллейбусах, які й екологічно безпечні, і зручні для рівнян. Окрім того, технології йдуть вперед, і у місті з'являється все більше елек-

Сергій Гемберг

тромобілів, а тому облаштовуватимемо мережу муніципальних підзарядних станцій, стоянки для таких авто. А також передбачаємо створення муніципального прокату велосипедів, будівництво велодоріжок. Хочемо, аби у центрі міста люди більше ходили пішки, їздили на велосипедах, користувалися громадським транспортом і найменше — приватними авто.

— Громадський транспорт буде комунальним чи приватним?

— Муніципальний транспорт має бути міською монополією, забезпечуючи потреби і комфорт мешканців. Але можливе поєднання комунального та приватного транспорту. Приватним перевізникам потрібно дати шанс покращити свою базу. Добре було б, якби маршрутки замінили великими автобусами.

— Проект стратегічного розвитку, який вже є на сайті вашого управління, передбачає розробку бренду та логотипу Рівного. А що не так з тими, що вже створили два роки тому?

— Брендування — робота, яка не має кінцевого статусу. Намалювати логотип — це ще не зробити справу. Потрібно розуміти, що вкладено у цей логотип:

Нас важко порівнювати зі Штатами. Найближчим для нас містом є, як на мене, Люблін, наше місто-партнер. 10–15 років тому, коли Польща увійшла до Євросоюзу, воно почало активно розвиватися. За допомогою коштів ЄС Люблін повністю переозначився. Тепер це місто, яке збільшує кількість населення, де навчається більше ста тисяч студентів, місто, яке повністю оновило свою інфраструктуру, де побудували аеропорт, що має по п'ять рейсів на день. Програму, яку вони стратегували на сім років, було виконано за три роки. І тепер у Любліні думають, як ще збільшити можливості, аби залучити інвесторів. Великий внесок там було зроблено у написання грантових проектів, бо міський бюджет є фінансово обмеженим. Тепер експерти з Любліна навчають нас, як шукати зовнішні інвестиції.

— Рівне не зможе отримати таку ж допомогу від ЄС, якщо Україна не стане членом Євросоюзу. То чи вдасться досягти результатів Любліна без європейських коштів?

— У нас своя історія, і ми йдемо своїм шляхом. Зважаючи, що входимо у нестабільний виборчий період, важко спрогнозувати все на сто відсотків. Маємо робити наші стратегічні цілі, опираючись на бюджет нашого міста та державний бюджет. Ми, до прикладу, пишемо проекти регіонального розвитку разом з областною владою (як на будівництво спорткомплексу на Макарова, реконструкцію «Авангарду»). І все-таки не потрібно відкидати велику допомогу ЄС у вигляді грантів. За останні три місяці три проекти ми уже написали, два з них — у партнерстві з Любліном.

— Більший акцент ви робите на розвиток малого та середнього бізнесу в Рівному. Появу

якщо бізнесу буде вигідно забрати заводи з Польщі і перевезти їх в Україну, звичайно, ми будемо все робити, щоб інвестори також прийшли до нас, побудувавши, наприклад, підприємства легкої промисловості. Але війна відлякує інвесторів, а тому капітальні інвестиції вони бояться робити. Саме тому ми акцентуємо на розвитку людського капіталу та інтелектуальної економіки — IT-сфери у першу чергу.

У Рівному вже створено IT-кластер, який об'єднав більше тисячі спеціалістів у цій сфері. Вони мають великі заробітні плати і витрачають у Рівному свої гроші. Окрім того, ми робимо ставку на креативну економіку, де основним капіталом є інтелект. Рівне уже має п'ять стартапів загальнонаціонального масштабу, зокрема, хлопці та дівчата шийють одяг для молоді (Urban Planet, Stuff, Escape). Це лише початок, але Рівне може стати столицею молодіжної моди.

— Торік Рівне отримало 105 млн доларів інвестицій. Можливо, цього року було більше, і що прогнозуєте на наступний?

— Інвестиції були приблизно на тому ж рівні. Наступного року у зв'язку з виборами буде період паузи, тому наше завдання — підготуватися і зробити правильні пропозиції для інвесторів, аби у період політичної стабільності здійснити прорив. Пропозиції будуть стосуватися не тільки самого міста, а й навближених територій. Бо створити потужні підприємства на території Рівного неможливо — немає відповідних земельних ділянок.

— Рівне може повноцінно розвиватися, не розширивши свої межі і не об'єднавшись із сусідніми селами?

— Звичайно, завдяки об'єднанню розвиток був би значно простішим. Бо навіть інвесторів, у

ми створюємо під кураторством закордонних експертів. Ми провели більше десятка робочих груп, на яких визначили слабкі та сильні сторони міста, а також пріоритети розвитку.

— У проекті стратегії є плани, але немає ключів до їхньої реалізації. Хто вирішуватиме, яким чином, наприклад, зробити Рівне комфортним?

— Перший розділ стратегії розповідає про Рівне, так би мовити, показує характер міста. Будь-якій людині, яка б захотіла почитати стратегію, має бути зрозумілим наше місто та план, відповідно до якого воно рухатиметься впродовж 10 років. Чіткі завдання з термінами виконання та сумами будуть у частині стратегії, яку формуватимемо уже не на десять, а на три роки.

— Скільки потрібно витратити на реалізацію стратегії і скільки вже витратили?

— Щодо суми, потрібної на реалізацію, то наразі вона ще невідома. На рік наше управління має 200 тис. грн, за які ми проводимо також форуми та обговорення. Як на мене, 200 тисяч — це невелика сума.

— Стратегії ще немає, але місто вже, можливо, щось почало виконувати, не чекаючи офіційно затверджених планів?

— Так. До прикладу, на першому поверсі будівлі на Лермонтова, 6, де розташовано і наше управління, завершуємо ремонт «Майстерні міста», яка стане місцем інтелектуальної праці урбаністів, архітекторів, IT-спеціалістів. Це показовий стратегічний проект, який діятиме. У Рівного великий потенціал і потужна громада, яку потрібно залучити і яка є нашим внутрішнім інвестором, допомагатиме у розвитку міста і грошима, і волонтерською діяльністю.

Алла САДОВНИК.